

PRCOLJUB, JEKSERAŠ NAD JEKSERAŠIMA, PAR (nepar) EKSELANS !!!

Ko još ne zna sedu starinu Prcoljuba, iz doline Morave, kraj skromne sojenice? Ko se još nije umoran okrepio na njegovom tihom ognjištu, kome nije (posrnulom, klonulom) dao savet-dva-tri, neku mudru pouku? Ko je prošao ovim krajevima a da nije čuo zvonki Prcoljubov glas, kako se natpevava sa vilama ili doziva kišu, ili se jednostavno ori planinama? Žubori tako Morava, teče vreme k'o ona, a Prcoljub ni tu ni tamo – uvek sa pecaljkom u ruci, čeka!

Danas se nije mnogo načekao: brzo je zagrizla ribica, lepo će on omastiti svoj srebrni brk, možda nešto čak i za sutra ostane! Tako razmišlja Prcoljub dok merka ulov i pali vatru, dok u šuplju tikvicu uliva znoj (znoj lica svog!) da se skrčkaju kitać i ribica, dok oštri jekser da zamandali tu kurcobociju. Provereni je to njegov recept: manać-šarančić-karaš, malo svežih kitaća, sve se prodinsta na juče odsečenim noktima (neopranim, da bude pikantno!), natopi se pljuvačkom (odstojalom dva-tri meseca, da se izbegne zaprška!), nabije se prakljačom (k'o nekada kutlačom!), pa onda kuvar sebi u bradu promrmlja:

"Jekser kucam u tikvicu,
kitać stavljam u ribicu,
ole-ole-ole..."

Tako, vala, pravedna starina Prcoljub prionula na posao, kad eto ti odnekuda banu pravo pred njegovu sojenicu niko drugi do – pop Milojko!

Pomisli dobri Prcoljub da je ovaj možda svrnuo na ručak, ili da je pošao dolinom Morave da krsti nekrštenu čeljad (koja se vazda mota tu gde caruju vile i žubori voda!), no iz tih misli prenu ga duboki pop Milojkov glas:

– Pomoze Bog, Prcoljube! Što li mrmljaš da niko ne čuje?! Što ne zboriš da te čitav svet razume?!

– Nemoj, oče – započe da se pravda čestita starina, jer su Milojkove reči zazvučale kao grdnja, ili još gore – kao kletva, kao kazna za okorele grešnike.

– Nisam, Prcoljube-brate, nisam ni pomislio da te muče besovi, znam da danas postiš u znoju lica svog – uteši pop Milojko sagovornika, na šta se ovaj zgranu. Otkuda je sad pa pop Milojko mogao tako jasno prozreti njegove namere, ne toliko sa jekserom i tikvicom, nego li mnogo više sa kitaćem i ribicom?! To Prcoljubu ni najmanje nije bilo jasno, ali stvar je bila sasvim jednostavna: odvajkada su naši popovi, posebno oni iz unutrašnjosti, dobro poznavali veštinu telepatije, i još dve-tri-četiri srodne (takođe unutrašnje!) veštine! To nije bilo ništa neobično ili – ne daj Bože! – natprirodno, naprotiv: što ih je dublje u unutrašnjost slala naša sveta Crkva, to ih je više obučavala unutrašnjim

veštinama. Zato su seoski popovi bili najčuveniji telepati, zato slatko pravoslavlje nije ni potrebovalo jednu nastranu praksu kakva je ispovest, zato je pop Milojko dobro znao da kada u svom mrmljanju Prcoljub pominje kitaća i ribicu, on ne misli na ono tajno udo i dragu mu gizdavicu, već na jela po srpski zvana šufnudle i fišpaprikaš! Nije, dakle, ča-sna starina stavljala svoj krivak u slasnu devojačku drhtulju, nego je šufnudlama punila manaće-šarančiće-karaše!

Alzo (štone se po srpski veli!), znao je pop Milojko da Prcoljub u postu neće zgrešiti, mada je – opet po srpski! – dobrano znao i kakav je zapravo vrug pravedni Prcoljub. Samo, ova poslednja spoznaja nije bila posledica pop Milojkovih telepatskih veština, već činjenice da je on u stvari bio u mantiju prurušena, brkata i bradata popadija Milojka, udova protojereja-stavrofora Stanojka iz Donjeg Bivolja! Zнала je, vala, popadija Milojka kako Prcoljub (kojeg je od milja zvala Prcko) ume da zareda i po Donjem i po Gornjem Bivolju, od kuće do kuće, od štale do štale, od ambara do ambara, te da opasuje mlade ždrebice, pojebulje i ženice – sve redom, bez razlike: staro i mlado, lepo i ružno, zdravo i bolesno, samo da je bez gaća! "Pička cenu ne ima", često se vajkao on, a popadija Milojka tešila bi ga govoreći kako su i drugi hodili tom mučeničkom stazom: stazom, na kojoj je njen Prcko tako često uvaljivao svog čemerka (od milja zvanog Ljutica Bogdane!) u njenu malu, brkatu i bradatu diklicu (od milja zvanu Majka Jevrosima!). Brat bratu, ličilo je to uvaljivanje na stavljanje kitaća u ribicu, ali pošto se protojerej Stanojko nije bunio protiv te rabote, onda je bilo ono (štone kažu): pojo vuk margarca! No ne lezi vraže, Prcoljubov vuk baš zato se uskopistio u čakširama, štone kažu – od koljena baš nimalo neće, pa seje li (i žanje!) strah među pastiricama bivoljskim: svaka mu k'o harač nudi svoju slatkaču da bi bilo ono – i vuk sit i ovce na broju (i pastirice, takođe!). Brat bratu (a sestra sestri – najbolje smesti!), imala je popadija Milojka još par jaranica koje su se preoblačile u odore svojih pokojnih muževa, kako ih niko ne bi uhvatio u šteti: te stidljive udovice pohodile su, elem, Prcka u likovima kuma Vujice, hadži-Zamfira, kir Sofronija, hajduk-Stanka, serdar Jola, kurira Jovice i tetka Milice. Kako sad to tetka Milice, zapitao se jednom Prcoljub koji je bio sve samo ne jebiguz – manje iz uverenja a više stoga što je bio vaspitan u duhu ono narodne: "dupe nije kurcu kalup"? Koji se to ožalošćeni muž prurušio u tetka Milicu, staru radodajku, veštičaru koja je svoje jahače očas pretvarala u obične pizdonjušce-bezmudnike? Ko je pokušao da ga nasamari i omadija, ko mu je to za muštuluk spremao pečeno govno, ko je zapravo tetka Milicin teča iliti suprug?

Ovo je pitanje morilo Prcoljubov um dok je mrmljao u dolini Morave, kraj skromne sojenice, sa jekserom u tikvici i kitaćem u ribici. Ipak, znao je on dobro (alal mu vera!) da to nije pravo pitanje, da pravo pitanje glasi: šta je radio protojerej Stanojko dok je njegova popadija vodila kolo za kurac (za Prckov kurac, da ne bude nikakve dileme!)? Jer, Stanojko uistinu i nije bio svešteno lice nego prurušeni kozojeb, kome je okolina Gornjeg i Donjeg Bivolja bila – što se ispaše tiče – kano li nebeski raj! Živeo je on u planinama, skakutao sa litice na liticu, muzli su ga i kusi i ubogi, i pravili od njegovog mleka najfiniji sir: nikada se nije on ritnuo, nikada nije zameketao svojim dubokim glasom, nikada nije podguzne muve puštao na tuđa lica. Kozojeb Stanojko po vasceli dan bio je sa stadom, nunao i pazio svojih sedam jarića sve merkajući kako će koje da odraste i do-

de mu na zicer k'o nekad (u 8?) njihova mama, kozica Stanojka (sada već dugo počivša u čeljustima zlog vuka!). Dolazio je tu povremeno i lovac Luka, ne da bi pretio puškom i handžarom već da bi ga protojerej Stanojko uvodio u tajne kozojepskog zanata i telepatske veštine: maštao je (a što da ne?!) i lovac Luka o tome da se jednom zapopi, da stekne dubok glas, prosedu bradu i poštovanje, ali i neku jedru popadiju koju bi po livadi dihao, di-di, di-di!!! I tako, po vasceli dan Stanojko je mučio muku, a noću – noću se prurušavao u vilu i natpevavao se sa Prcoljubom i! zajedno sa njim dozivao kišu (da bi trava porasla, da bi ispaša bila sočnija!). Znajući (vrsni telepata!) koliko je Prcoljub i grešan i bezgrešan u isti mah, protojerej Stanojko mu je – ne u liku kozojeba već u liku vile – davao ovakav pesnički šlagvort:

"Moja pica sokolica,
kome htela tome dala,
nikoga se ne bojala..."

A na te stihove čestita starina odgovarala mu je svojim legendarnim mrmljanjem, po srpski rečeno – šprahfelerom: nerazumljivo, ali sve nešto o čoveku-trokurcu, o vilama i junacima, u gorici zelenoj, u šumici jebenoj. I jopet je to za Stanojka bio (štano jekseraši kažu !) ogroman šlagvort, tj. taj krasni čovek-trokurac: a Prcoljub-Prcko bio je, bogme (par-nepar ekselans!), jekseraš nad jekserašima! Pa je, shodno tome, i znao sve te priče: o divljem i šupljem kurcu, o kozjim sisama, o mačku pojebanom od maćehe, o pičiću-srndaću, o Kokan-čelebiji (koji niti beše pop, nit popadija, al je kitom stenje razbijao!). I znao je, povrh svega, Moravine tajne, kad plače a kad li se veseli, a kad li pak mlade mome zorom ustaju i ulaze u nju gole, da ih naguzi vetar. I znala je seda starina još mnogo toga, inače ne bi ni postala jekseraš nad jekserašima – i par i nepar ekselans!!! Ko još, dakle, nije čuo za Prcka-Prcoljuba, iz Veljeg Duba, bez zlatnog zuba: šegrt Pišta – glup k'o truba, čika-Mika pokraj disko-kluba, iguman Stefan sa Zloguba?! I Kuba, i Ljuba, i Džuba...